

Vergaderjaar 1997–1998

25 892

Regels inzake de bescherming van persoonsgegevens (Wet bescherming persoonsgegevens)

A

ADVIES RAAD VAN STATE EN NADER RAPPORT¹

Hieronder zijn opgenomen het advies van de Raad van State d.d. 15 oktober 1997 en het nader rapport d.d. 6 februari 1998, aangeboden aan de Koningin door de minister van Justitie. Het advies van de Raad van State is cursief afgedrukt.

Bij Kabinetsmissive van 8 juli 1997, no. 97.003367, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Justitie, mede namens de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, J. Kohnstamm, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het voorstel van wet met memorie van toelichting, houdende regels inzake de bescherming van persoonsgegevens (Wet bescherming persoonsgegevens).

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 8 juli 1997, nr. 97.003367, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 15 oktober 1997, nr. W03.97.0403, bied ik u hierbij aan.

Algemeen

1. Gelet op de omvang en de complexiteit van het wetsvoorstel en de memorie van toelichting, adviseert de Raad van State de memorie van toelichting te voorzien van een inhoudsopgave. Nu het wetsvoorstel strekt tot implementatie van richtlijn nr.95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Gemeenschappen van 23 november 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PbEG L 281) (hierna: de richtlijn) adviseert de Raad tevens om in de memorie van toelichting een transponeringstabel op te nemen.

1. Aan de memorie van toelichting is overeenkomstig het advies van de Raad een inhoudsopgave toegevoegd, alsmede een transponeringstabel.

2. De Raad merkt op dat verschillende geledingen van de maatschappij, waaronder het bedrijfsleven en de lagere overheden, te maken zullen krijgen met de voorgestelde wetgeving welke het nodig maakt bestaande procedures aan te passen aan de gewijzigde regelgeving op het gebied van bescherming van persoonsgegevens. De invoering van de nieuwe wet zal belangrijke consequenties hebben die een tijdige en uitgebreide voorlichting noodzakelijk maken. De Raad adviseert in de memorie van toelichting in een afzonderlijke paragraaf aan dit punt aandacht te besteden.

¹ De tekst van het voorstel van wet en van de memorie van toelichting zoals voorgelegd aan de Raad van State is ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

2. De memorie van toelichting is overeenkomstig het advies van de Raad aangevuld.

3. Uit paragraaf 5 van de memorie van toelichting blijkt dat in het wetsvoorstel gekozen is voor een benadering, waarbij de min of meer vage materiële normen van de richtlijn in hoofdstuk 2 van het wetsvoorstel worden overgenomen zonder deze, zoals in artikel 5 van de richtlijn is voorgeschreven, een concrete inhoud te geven. Dit betekent dat deze normen alsnog in verdere regelgeving zullen moeten worden uitgewerkt. Een andere benadering zou kunnen zijn om de materiële normen wel nader in hoofdstuk 2 van het wetsvoorstel uit te werken. In de toelichting waren de vooren nadelen van beide benaderingen te bespreken teneinde duidelijker te maken waarom voor de eerstgenoemde benadering is gekozen. De Raad adviseert de toelichting op dit punt aan te vullen.

3. De memorie van toelichting is naar aanleiding van het advies aangevuld met een beschouwing waarin de voor- en nadelen van de door de Raad geschetste benaderingen geschetst worden en voorts uiteen wordt gezet op welke gronden in het wetsvoorstel voor een van deze benaderingen is gekozen.

4. In paragraaf 5 van de memorie van toelichting wordt opgemerkt dat ook bijzondere wetten aan de richtlijn zullen moeten voldoen, waarbij verwezen wordt naar de Wet openbaarheid van bestuur, de Archiefwet en de in dat kader aangekondigde aanpassingswetgeving. Behoudens deze en enkele andere in de toelichting genoemde wetten, wordt geen duidelijkheid verschaft of andere wetten nog aanpassing behoeven. De Raad adviseert hieraan in een afzonderlijke paragraaf van de toelichting aandacht te schenken.

4. In aanvulling op het onderhavige wetsvoorstel moet ook andere Nederlandse wetgeving op het terrein van de verwerking van persoonsgegevens aan de richtlijn worden aangepast. De voorstellen daartoe zijn opgenomen in een afzonderlijk wetsvoorstel. Dit wetsvoorstel tot wijziging van bepalingen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens ligt voor advisering bij de Registratiekamer.

Daarnaast kan nog melding worden gemaakt van een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens. Dit wetsvoorstel beoogt laatstgenoemde wet in lijn te brengen met de richtlijn en is onlangs voor advies gestuurd naar de Registratiekamer. Het voornemen is de laatste twee wetsvoorstellen tezamen te bundelen.

5. De memorie van toelichting (paragraaf 14.1) gaat aan de hand van enerzijds een drietal wetenschappelijke onderzoeken die in 1994 zijn verricht en anderzijds de verschillen tussen de Wet persoonsregistraties (WPR) en het wetsvoorstel in op de te verwachten financiële gevolgen van de implementatie van de richtlijn. Deze onderzoeken zijn, zo blijkt uit de toelichting, uitgevoerd tijdens de voorbereiding van de richtlijn. In de toelichting wordt niet vermeld waarom geen hernieuwd onderzoek is verricht toen de definitieve tekst van de richtlijn eenmaal was vastgesteld.

Voorts wordt in de toelichting melding gemaakt van een onderzoek dat in november 1994 in Nederland is uitgevoerd door het Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven. Dit onderzoek bracht aan het licht dat voor de overheid vooral initiële kosten zijn te verwachten wanneer met het oog op de invoering van de nieuwe wet programmatuur moet worden aangepast. Deze initiële kosten worden op grond van dit onderzoek geschat op 25 tot 50 miljoen gulden, waarvan minstens de helft is gelokaliseerd bij de gemeenten. De jaarlijks weerkerende kosten worden geschat op 1 miljoen gulden. Bij brief van 18 november 1996 aan de Minister van Justitie heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) de aandacht gevraagd voor de lastenverzwaring die de invoering van het wetsvoorstel voor de gemeenten mee zal brengen en nogmaals de verwachting uitgesproken dat de gemeenten daarvoor financieel zullen worden gecompenseerd. In de toelichting ware op de opmerkingen van de VNG in te gaan en aandacht te besteden aan de vraag hoe de financiële compensatie voor de gemeenten is geregeld. De Raad wijst in dit verband op artikel 108, derde lid, van de Gemeentewet, waar is bepaald

dat de kosten, verbonden aan bestuur dat van de gemeentebesturen wordt «gevoerd», voorzover deze ten laste van de betrokken gemeenten blijven, door het Rijk aan hen worden vergoed.

De Raad adviseert de memorie van toelichting op vorenvermelde punten aan te vullen.

5. In paragraaf 13.1 van het algemeen deel van de toelichting wordt thans ingegaan op de vraag waarom geen hernieuwd onderzoek is verricht toen de definitieve tekst van de richtlijn was vastgesteld. Ook wordt aandacht besteed aan het verzoek van de VNG gemeenten financieel te compenseren voor de invoering van dit wetsvoorstel.

6. Artikel 8, zesde lid, van de richtlijn bepaalt dat de in het vierde en vijfde lid bedoelde afwijkingen van het eerste lid van dat artikel ter kennis van de Europese Commissie worden gebracht. In het wetsvoorstel wordt op enkele plaatsen van deze afwijkingmogelijkheden gebruik gemaakt, zoals in de artikelen 3, tweede lid, 18 en 22.

De Raad gaat ervan uit dat het wetsvoorstel nogmaals aan hem voor advies zal worden voorgelegd indien het oordeel van de Commissie aanleiding geeft tot veranderingen van meer dan bijkomstige aard en dat het oordeel van de Commissie aan hem wordt toegezonden.

6. Over het concept-wetsvoorstel zoals dit voor advies aan de Raad is voorgelegd, is overleg gevoerd met de Commissie. De daaruit voortvloeiende opmerkingen zijn in dat concept verwerkt. Indien naar aanleiding van hernieuwd overleg met de Commissie een wijziging van het onderhavige wetsvoorstel mocht worden overwogen die van meer dan bijkomstige aard is, dan zal deze voor advies aan de Raad van State worden voorgelegd.

Artikelsgewijs

Hoofdstuk 1

7. In de toelichting op artikel 1, onderdeel a, wordt opgemerkt dat gegevens die betrekking hebben op overledenen, geen persoonsgegevens zijn in de zin van de wet. Naar aanleiding van deze opmerking kan de vraag worden gesteld wat er gebeurt met de gegevens van iemand die overleden is. Daarbij rijst met name de vraag of deze gegevens uit de bestanden moeten worden verwijderd en nabestaanden, die geen betrokkenen zijn, deze gegevens kunnen opvragen. De Raad adviseert op deze vragen in de toelichting in te gaan.

7. In de toelichting bij artikel 1, onderdeel a, is overeenkomstig het advies van de Raad ingegaan op een aantal vragen met betrekking tot de gegevens van overleden personen.

8. Artikel 1, onderdeel b, dat een omschrijving geeft van verwerking van persoonsgegevens, sluit vrijwel geheel aan op artikel 2, aanhef onder b, van de richtlijn. De Raad adviseert in het artikelonderdeel het begrip «uitwerken» te vervangen door: bijwerken. Aldus wordt ook op dit onderdeel aangesloten bij de tekst van de richtlijn. Voorts adviseert de Raad de begrippen «verzamelen» en «verstrekken van persoonsgegevens» vanwege de belangrijke betekenis van deze begrippen in het wetsvoorstel te definiëren.

8. Overeenkomstig het advies van de Raad zijn aan artikel 1 de definities «verstrekken van persoonsgegevens» en «verzamelen van persoonsgegevens» toegevoegd en is het begrip «uitwerken» vervangen door: bijwerken.

9. Artikel 1, onderdeel c, omschrijft een bestand als elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens dat volgens bepaalde criteria toegankelijk is en betrekking heeft op verschillende personen. In de toelichting op dit artikelonderdeel wordt opgemerkt dat deze omschrijving is overgenomen uit artikel 2 van de richtlijn en aansluit bij die van het begrip «persoonsregistratie» in artikel 1 WPR. Artikel 2, onderdeel c, van de richtlijn werkt de omschrijving echter nader uit door – kort gezegd – te bepalen dat niet van belang is of het geheel van gegevens gecentraliseerd is of verspreid op een functioneel of geografisch bepaalde wijze. Het verdient dan ook aanbeveling de tekst van

artikel 1, onderdeel c, van het wetsvoorstel in deze zin aan te vullen en niet te volstaan met een uitwerking in de toelichting.
In artikel 1, onderdeel c, van het wetsvoorstel is voorts in navolging van de WPR bepaald dat het gestructureerd geheel van persoonsgegevens betrekking heeft op verschillende personen. Naar aanleiding van het advies van de Registratiekamer van februari 1997 om dit vereiste te schrappen wordt in de toelichting opgemerkt dat dit advies niet wordt overgenomen omdat de reikwijdte van het begrip bestand met het oog op dossierverzamelingen thans in de jurisprudentie enigszins is uit- gekristalliseerd en het onwenselijk is daarin nu weer wijziging te brengen. Nu artikel 2, onderdeel c, van de richtlijn niet de eis stelt dat het bestand betrekking moet hebben op verschillende personen kan volgens de Raad de vraag worden gesteld of deze beperking volgens de richtlijn wel is toegelaten. De in de toelichting aangevoerde argumentatie kan dan geen argument zijn om deze eis te stellen.
De Raad adviseert de tekst van artikel 1, onderdeel c, van het wetsvoorstel te heroverwegen.

9. In navolging van het advies is de begripsomschrijving van «bestand» nader afgestemd op artikel 2, onderdeel c, van de richtlijn. Het advies van de Raad om de voorwaarde dat het begrip «bestand» betrekking moet hebben op verschillende personen, te laten vallen, is niet overgenomen. Zoals in de memorie van toelichting uiteen is gezet wordt het voor de praktijk van belang geacht bij het begrip bestand – gezien het toepassingsbereik van dit wetsvoorstel – duidelijk aan te sluiten bij hetgeen thans onder de WPR geldt. Dat houdt bijvoorbeeld in dat een geheel van persoonsgegevens dat slechts betrekking hebben op één persoon, niet onder het begrip «bestand» vallen. De vraag van de Raad of deze beperking volgens de richtlijn is toegelaten, beantwoorden wij bevestigend. Het is de Lid-Staten – mede gelet op de laatste volzin van overweging 27 van de richtlijn – toegestaan de omschrijving van het begrip «bestand» nader te preciseren.

10a. Artikel 1, onderdeel d, omschrijft het begrip «verantwoordelijke» als de natuurlijke persoon of rechtspersoon die of het bestuursorgaan dat, alleen of tezamen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt. De Raad stelt in de eerste plaats vast dat in dit artikel onderdeel, anders dan de toelichting doet voorkomen, het element bevoegdheid ontbreekt. In de tweede plaats wordt in de toelichting verwarring gewekt doordat, waar het «privaatrechtelijke» rechtspersonen betreft, enerzijds ervan wordt uitgegaan dat het bestuur van een dergelijke rechtspersoon als verantwoordelijke moet worden aangemerkt en anderzijds de rechtspersoon zelve. Artikel 1, onderdeel d, laat evenwel geen ruimte het bestuur van een privaatrechtelijke rechtspersoon als verantwoordelijke aan te merken, nu met het daarin vervatte begrip bestuursorgaan wordt aangesloten bij de Algemene wet bestuursrecht (Awb).
De Raad adviseert artikel 1, onderdeel d, aan te vullen en de toelichting aan te passen.

b. In de toelichting op dit artikel onderdeel wordt met betrekking tot concernverhoudingen opgemerkt dat verantwoordelijk is de rechtspersoon onder wiens bevoegdheid de operationele gegevensverwerking plaatsvindt. De feitelijke macht of invloed van een andere rechtspersoon binnen het concern is niet van belang. De ratio is dat de betrokkene in het maatschappelijk verkeer kan weten ten aanzien van wie hij zijn rechten desgewenst kan uitoefenen. De rechtspersoon, aldus de toelichting, is de juridische entiteit die daartoe in het recht is geschapen. Dat die door de moeder- of een dochtermaatschappij verrichte gegevensverwerking (mede) ten dienste staat van het concern als zodanig is niet van belang voor het vaststellen van verantwoordelijkheid. Bij de Raad is in dit licht de vraag gerezen of hiermede voldoende recht wordt gedaan aan het feit dat binnen een concernstructuur, bijvoorbeeld binnen een bankconcern, verschillende rechtspersonen gegevens van cliënten verwerken in verband met de verschillende diensten die door het concern aan zijn cliënten worden verleend. De cliënten zullen veelal geen inzicht hebben in de organisatorische en juridische verhoudingen die binnen het concern bestaan en zij zullen het concern ervaren als één geheel waarmee zij zaken doen. Naar het oordeel van de Raad kan door de in het wetsvoorstel gekozen benadering een ondoorzichtige situatie ontstaan.

Het college adviseert artikel 1, onderdeel d, van het wetsvoorstel op dit punt aan te passen, althans in de toelichting nader op dit punt in te gaan.

10a. Het advies van de Raad de begripsomschrijving van «verantwoordelijke» aan te vullen met het element «bevoegdheid» is niet overgenomen. Er is voor gekozen de tekst van de richtlijn nauw te volgen om de redenen in de toelichting bij artikel 1, onderdeel d, vermeld. Voorts is naar aanleiding van het advies van de Raad de toelichting op genoemd artikel onderdeel op enkele punten verduidelijkt.

10b. Anders dan de Raad zijn wij van oordeel dat de in het wetsvoorstel gekozen benadering geen ondoorzichtige situatie oplevert. Uit een van de evaluaties van de WPR is gebleken dat als gevolg van uiteenlopende interpretaties van het huidige begrip «houder» onduidelijk is wie juridisch verantwoordelijk is voor de naleving van de wettelijke verplichtingen. Door aan te sluiten bij de reguliere bevoegdheidsverdeling zoals deze uit het rechtspersonenrecht voortvloeit, wordt beoogd deze onduidelijkheid weg te nemen. Bij de beoordeling van deze keuze dient in aanmerking te worden genomen dat reeds in de huidige situatie burgers privaatrechtelijke relaties van diverse aard met een concern of specifieke onderdelen daarvan kan onderhouden en derhalve ook thans op allerlei terreinen de vraag aan de orde kan komen wie de burger binnen het concern dient aan te spreken. Voor zover dit in de praktijk als een probleem wordt ervaren, is het inherent aan het rechtspersonenrecht en staat het derhalve los van het onderhavige wetsvoorstel. Naar ons oordeel kan echter aan het door de Raad gesignaleerde bezwaar tegemoet worden gekomen door met inachtneming van het in het wetsvoorstel gekozen criterium binnen het concern zo nodig een bijzondere civielrechtelijke voorziening te treffen. Het wetsvoorstel staat niet in de weg aan een dergelijke regeling waarbij in de statuten van de betrokken rechtspersonen of via een overeenkomst aan een bepaalde rechtspersoon binnen het concern de bevoegdheid wordt toegekend om doel en middelen van de gegevensverwerkingen binnen het concern te bepalen. De genoemde rechtspersoon – bijvoorbeeld de moedermaatschappij – is dan verantwoordelijke in de zin van het wetsvoorstel voor alle gegevensverwerkingen die binnen het concern plaatsvinden. De toelichting op artikel 1, onderdeel d, is in deze zin aangepast.

11. In artikel 2, onderdeel g, van de richtlijn wordt bepaald dat instanties waaraan gegevens kunnen worden medegedeeld in het kader van een bijzondere onderzoeksopdracht niet worden beschouwd als ontvangers. Artikel 1, onderdeel g, van het wetsvoorstel brengt bij de omschrijving van het begrip ontvanger deze beperking niet aan. In het licht van de artikelen 28, eerste lid, onderdeel d, en 35, tweede lid, van het wetsvoorstel, waarin verwezen wordt naar «de ontvangers of categorieën van ontvangers» adviseert de Raad artikel 1, onderdeel g, aan te vullen.

11. In artikel 2, onder g, van de richtlijn wordt van het begrip «ontvanger» uitgezonderd instanties waaraan gegevens kunnen worden medegedeeld in het kader van een bijzondere onderzoeksopdracht. Deze uitzondering heeft met name consequenties voor de meldingsplicht en de informatieplicht van de verantwoordelijke. De strekking ervan is dat de omstandigheid dat een bijzonder onderzoek wordt gedaan naar de handelwijze van de betrokkene – bijvoorbeeld in verband met de opsporing van strafbare feiten of de bestrijding van fraude – niet openbaar wordt als gevolg van een melding aan de toezichthoudende autoriteit of de informatieverplichting op grond van artikel 33 of 34. Tegen deze achtergrond is er voor gekozen het voorschrift niet te implementeren als een uitzondering op de begripsomschrijving van «ontvanger» maar op te nemen als een uitzondering op de bepalingen waarop het effect zou hebben. Het voorschrift is daarom opgenomen in de vorm van een uitzondering op de meldingsplicht omdat het noodzakelijk is hierop een specifieke uitzondering te bedingen. In artikel 29, vierde lid, is daartoe bepaald dat de meldingsplicht niet van toepassing op verstrekkingen aan een bestuursorgaan ingevolge een wettelijke verplichting. In verband daarmee is van belang dat dergelijke verstrekkingen in algemene zin kenbaar zijn voor de betrokkene, omdat zij op een expliciete wettelijke verplichting zijn gebaseerd. Een dergelijke uitzondering is niet noodzakelijk ten aanzien van de informatieplicht van de verantwoordelijke (artikelen 33 en 34) omdat de betrokkene van

deze informatie op de hoogte kan worden geacht, dan wel in voorkomende gevallen op grond van artikel 43 kan worden gelegitimeerd.

Hoofdstuk 2

12. Op grond van het voorgestelde artikel 15 draagt de verantwoordelijke zorg voor de naleving van de verplichtingen, bedoeld in hoofdstuk 2 van het voorstel.

Nu de voorgestelde artikelen 13 en 14, eerste en derde lid, de verantwoordelijke als zodanig reeds uitdrukkelijke verplichtingen opleggen, adviseert de Raad het algemeen geformuleerde artikel 15 aan te passen.

12. Het advies van de Raad het algemeen geformuleerde artikel 15 aan te passen, is overgenomen.

13. Ingevolge artikel 17, eerste lid, onder a, van het wetsvoorstel is het verbod om persoonsgegevens betreffende iemands godsdienst of levensovertuiging te verwerken als bedoeld in artikel 16, niet van toepassing indien de verwerking geschiedt door kerkgenootschappen, zelfstandige onderdelen daarvan of andere genootschappen op geestelijke grondslag voorzover het gaat om gegevens van daartoe behorende personen.

Artikel 17, tweede lid, van het wetsvoorstel bepaalt dat in de gevallen, bedoeld in het eerste lid, onder a, het verbod om persoonsgegevens te verwerken tevens niet van toepassing is op de persoonsgegevens betreffende godsdienst of levensovertuiging van de gezinsleden van de betrokkene voorzover het desbetreffende genootschap met die gezinsleden uit hoofde van zijn doelstellingen regelmatige contacten onderhoudt en die gezinsleden daartegen geen schriftelijk bezwaar hebben gemaakt. Blijkens de toelichting is deze bepaling gebaseerd op artikel 8, tweede lid, van de richtlijn.

Niet duidelijk is waarom artikel 17, tweede lid, anders dan artikel 8 van de richtlijn, beperkt is tot de genootschappen en instellingen, bedoeld in onderdeel a van het eerste lid van artikel 17. Deze beperking vloeit niet voort uit artikel 8 van de richtlijn en behoeft naar het oordeel van de Raad nadere motivering.

13. Het door de Raad bedoelde voorschrift van artikel 17, tweede lid, dient te worden beschouwd als een precisering van artikel 8, tweede lid, van de richtlijn.

De betreffende bepaling komt nagenoeg overeen met het huidige artikel 2, tweede en derde lid, van het Besluit gevoelige gegevens. Tot dusverre is niet gebleken van een behoefte om de bestaande mogelijkheid om persoonsgegevens van gezinsleden van de betrokkene te verwerken uit te breiden en de bevoegdheid daartoe ook toe te kennen aan andere instellingen op godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag. Uit een oogpunt van bescherming van persoonsgegevens verdient het – mede met het oog op artikel 5 van de richtlijn – de voorkeur om artikel 17, tweede lid, van het wetsvoorstel ongewijzigd te laten. Het advies van de Raad is aanleiding geweest de toelichting in deze zin aan te vullen.

14. Artikel 21 van het voorstel geeft een regeling voor de verwerking van persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid. Volgens artikel 18 mogen slechts op de in dat artikel onder a en b genoemde gronden persoonsgegevens betreffende iemands ras worden verwerkt. In het kader van een geneeskundige behandeling mag geen verwerking van dergelijke gegevens plaatsvinden. Aan dit strikt geformuleerde artikel wordt afbreuk gedaan indien deze gegevens onder omstandigheden op basis van artikel 21 wel mogen worden verwerkt. Aangezien de verwerking van genoemde gevoelige gegevens voor een behandelend arts noodzakelijk kan zijn, verdient het aanbeveling door aanpassing van artikel 18 of artikel 21 dit duidelijk in het wetsvoorstel tot uitdrukking te brengen. De Raad adviseert een van beide bepalingen aan te passen.

14. Overeenkomstig het advies van de Raad is in artikel 21 een derde lid tussengevoegd waarin voor de verwerking van persoonsgegevens als door de Raad bedoeld, een uitdrukkelijke basis wordt geboden.

15. Artikel 22 van het voorstel geeft uitvoering aan artikel 8, vijfde lid, van de richtlijn, waarin de verwerkingen van gegevens inzake overtredingen, strafrechtelijke veroordelingen of veiligheidsmaatregelen zijn geregeld. In artikel 22, eerste lid, van het wetsvoorstel wordt op het verbod van artikel 16 om strafrechtelijke persoonsgegevens te verwerken een uitzondering gemaakt. Blijkens de toelichting op artikel 22 heeft het begrip «strafrechtelijke gegevens» betrekking op zowel veroordelingen als op min of meer gegronde verdenkingen. Bij verdenkingen gaat het volgens de toelichting om concrete aanwijzingen jegens een bepaald persoon. Nu artikel 22, tweede en vierde lid, voor particulieren vrij ruime mogelijkheden lijkt te geven tot verwerking van gegevens, is het naar het oordeel van de Raad wenselijk het begrip «verdenkingen» nader te concretiseren en daarbij tevens te expliciteren dat daaronder niet vallen verdenkingen die bestaan jegens een persoon nadat deze van rechtsvervolging is ontslagen. De Raad adviseert het begrip «strafrechtelijke persoonsgegevens» te verduidelijken.

15. Met de Raad zijn wij van oordeel dat behoefte bestaat aan een duidelijke omschrijving van het begrip «strafrechtelijke persoonsgegevens», in het bijzonder als het gaat om verdenkingen. Bij een verdenking gaat het om concrete aanwijzingen jegens een bepaalde persoon inzake het plegen van een strafbaar feit. In de memorie van toelichting is dit op zichzelf reeds voldoende duidelijk omschreven. Naar aanleiding van het advies van de Raad rijst evenwel de vraag op welk moment de verantwoordelijke gehouden is strafrechtelijke persoonsgegevens te verwijderen. Ingevolge artikel 8 van het wetsvoorstel mogen particulieren gegevens verwerken voor zover dit noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verantwoordelijke of van een derde, tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene prevaleert. Indien de betrokkene ter zake van een bepaald feit is vrijgesproken of ontslagen van rechtsvervolging dient op grond van artikel 8 een zeer bijzondere rechtvaardiging te bestaan. In deze specifieke situatie zal de verantwoordelijke gelet op het belang van de betrokkene tot verwijdering van het betreffende gegeven moeten overgaan, tenzij de verantwoordelijk kan aantonen dat een zwaarwegend belang noopt tot bewaring van de gegevens. Naar aanleiding van het advies van de Raad is de toelichting op artikel 22 in deze zin aangepast.

16. In de toelichting op artikel 23, eerste lid, onderdeel e, van het voorstel wordt opgemerkt dat de bevoegdheid van de Registratiekamer impliceert dat de in de beschikking vervatte instemming ook gedeeltelijk kan worden verleend, dan wel kan worden verleend onder het stellen van voorwaarden met betrekking tot de wijze van verwerking. Het begrip «instemming» ware, gelet op aanwijzing 125, tweede lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving (Ar) te vervangen door: ontheffing. Tevens dient overeenkomstig de aanwijzingen 127 en 18, tweede lid, Ar uitdrukkelijk te worden voorzien in de mogelijkheid van het opleggen van beperkingen en voorschriften.

16. Artikel 23, eerste lid, onderdeel e, is aangepast in de zin zoals door de Raad voorgesteld.

Hoofdstuk 3

17. Ingevolge artikel 27, tweede lid, van de richtlijn dienen de lidstaten te bepalen dat opgestelde nationale codes of voornemens tot wijziging of verlenging van deze codes voor advies aan de nationale autoriteit kunnen worden voorgelegd. Artikel 25 van het wetsvoorstel geeft regels voor toetsing door de Registratiekamer van de voor advies voorgelegde code ingeval er een voornemen tot vaststelling bestaat en wanneer er sprake is van een voornemen tot wijziging van een code. De toetsing door de Registratiekamer mondt uit in een verklaring.

Ingevolge artikel 25, vijfde lid, geldt de verklaring voor de termijn waarvoor de gedragscode zal gaan gelden echter niet langer dan vijf jaar na het tijdstip waarop de verklaring is bekendgemaakt. De Raad wijst erop dat deze bepaling niet voorziet in de mogelijkheid om in aansluiting op de richtlijn een verklaring van de Registratiekamer te verkrijgen met betrekking tot de verlenging van een code.

De Raad adviseert in artikel 25 een regeling met betrekking tot het adviseren over de verlenging van gedragscodes op te nemen en de termijn van vijf jaar in de memorie van toelichting nader toe te lichten.

17. In het tweede lid van artikel 25 van het wetsvoorstel is – in navolging van het advies van de Raad – voorzien in de mogelijkheid om een verklaring van de Registratiekamer te verkrijgen met betrekking tot de verlenging van een code. De verklaring zal op grond van het vijfde lid gelden voor de termijn waarvoor de code wordt verlengd met een maximum van vijf jaren. De termijn van vijf jaren is in de memorie van toelichting nader toegelicht.

Hoofdstuk 4

18. Ingevolge artikel 28, derde lid, van het wetsvoorstel moeten wijzigingen die betrekking hebben op de onderdelen b tot en met f van het eerste lid van artikel 28 telkens binnen een jaar na de voorafgaande melding worden gemeld, voorzover zij blijken van meer dan incidentele aard te zijn. Mede gelet op het feit dat overtreding van artikel 28 in artikel 75 strafbaar is gesteld, is het ongewenst dat er onduidelijkheid kan bestaan over de vraag wanneer er sprake is van wijzigingen van incidentele aard. Nu anders dan onder de WPR het geval is de wijzigingen niet telkens afzonderlijk dienen te worden gemeld, is de administratieve belasting die deze verplichting zou veroorzaken naar het oordeel van de Raad niet erg groot. De Raad adviseert de bedoelde beperking in artikel 28, derde lid, te laten vervallen.

18. Het advies van de Raad hebben wij niet overgenomen. Zoals in de toelichting op artikel 28, derde lid, is vermeld is uit de evaluaties van de bestaande wet gebleken dat het melden van elke wijziging in de werking van de registratie een aanzienlijke administratieve belasting betekent. De Raad constateert terecht dat krachtens het wetsvoorstel – anders dan onder de WPR – wijzigingen niet telkens afzonderlijk dienen te worden gemeld. Wij zijn evenwel van oordeel dat met het oog op het streven naar verbetering van het functioneren van de meldingsplicht, de daaruit voortvloeiende lasten tot het noodzakelijke minimum dienen te worden teruggebracht. In dit licht bezien achten wij melding van alle – zelfs eenmalige – wijzigingen ten opzichte van de eerder gedane opgave, een te vergaande verplichting. Daarbij dient in aanmerking te worden genomen dat de belasting die hieruit zou voortvloeien – ondanks het feit dat wijzigingen niet steeds afzonderlijk hoeven te worden gemeld – niet mogen worden onderschat. Om op een correcte en volledige wijze te kunnen voldoen aan de verplichting alle wijzigingen eens per jaar te melden, zou de verantwoordelijke gedurende dat jaar steeds elke incidentele wijziging in het doel van de verwerking, de categorieën van betrokkenen, de categorieën van gegevens etc. afzonderlijk moeten vastleggen. Om dit te voorkomen hebben wij ervoor gekozen om de verplichting te beperken tot de melding van wijzigingen van meer dan incidentele aard als zijnde de wijzigingen die met het oog op het doel van de meldingsplicht, werkelijk van belang zijn.

Daar komt bij dat niet altijd op voorhand duidelijk is of een bepaalde, overigens toegelaten verstrekking, slechts een incidenteel karakter zal hebben, dan wel na verloop van tijd – dit tijdsverloop kan ook langer zijn dan een jaar – structureel zal blijken te zijn. Een voorbeeld zou zijn de voorshands eenmalige verstrekking desgevraagd van klantenbestanden aan een bureau voor marktonderzoek. Slechts in het geval dat blijkt dat dit regelmatig gebeurt, is een wijziging van de oorspronkelijk gedane melding vereist met betrekking tot de ontvangers of categorieën van ontvangers. Of sprake is van een dergelijke structurele verstrekking kan slechts achteraf worden geconcludeerd op grond van de protocollering voorgeschreven in het vierde lid. Deze conclusie is achteraf in rechte toetsbaar vanwege deze protocollering. Met het oog op de strafbaarstelling van artikel 75 achten wij handhaving van de voorgestelde beperking dan ook gewenst.

19. Artikel 20 van de richtlijn, dat het voorafgaande onderzoek regelt in verband met de verwerkingen die mogelijk specifieke risico's voor de persoonlijke rechten en vrijheden inhouden, is uitgewerkt in de artikelen 31 en 32 van het wetsvoorstel. De Raad adviseert omwille van de duidelijkheid reeds

in het eerste lid van artikel 31 aan te geven dat dit artikel op deze gegevens betrekking heeft.

In het eerste lid van artikel 31 wordt voorts in onderdeel b aangegeven dat een voorafgaand onderzoek dient plaats te vinden wanneer de verantwoordelijke voornemens is gegevens vast te leggen op grond van eigen waarneming zonder dat hij de betrokkene daarvan op de hoogte wil stellen. In de toelichting op dit onderdeel wordt onder meer verwezen naar artikel 34, vierde lid. Dit onderdeel wordt aangeduid als complement op het niet-informereren van de betrokkene van de verwerking van hem betreffende gegevens die zijn verkregen van een ander dan de betrokkene zelf. Deze bepaling slaat blijkens de bewoordingen echter op het geval dat de mededeling van de informatie aan de betrokkene onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost. Onderdeel b van artikel 31, eerste lid, spreekt echter van op grond van eigen waarneming vast te leggen gegevens zonder dat hij de betrokkene daarvan op de hoogte wil stellen.

De Raad adviseert de toelichting aan te passen en nader aan te geven op welke situaties onderdeel b precies betrekking heeft.

19. Naar aanleiding van het advies van de Raad is artikel 31, eerste lid, onderdeel b, alsmede de toelichting daarop verduidelijkt. Conform het advies is op preciezere wijze tot uitdrukking gebracht dat het in onderdeel b gaat om het geval waarin de verantwoordelijke voornemens is om op grond van eigen waarneming verkregen gegevens vast te leggen zonder de betrokkene daarvan op de hoogte te stellen. Het advies van de Raad om reeds in het eerste lid van artikel 31 aan te geven dat het verwerkingen betreft die mogelijk specifieke risico's voor de persoonlijke rechten en vrijheden inhouden, is echter niet overgenomen. De onderdelen a, b en c van deze bepaling zijn te beschouwen als een precisering van het criterium inzake specifieke risico's als bedoeld in artikel 20 van de richtlijn. Vermelding van dit criterium in het eerste lid naast de genoemde onderdelen a, b en c achten wij overbodig.

Hoofdstuk 6

20. In de toelichting op artikel 35 wordt opgemerkt dat in dat artikel de clausule «met redelijke tussenpozen», welke voorkomt in artikel 12, aanhef, onderdeel a, van de richtlijn en in artikel 8, onder b, van het Verdrag inzake gegevensbescherming, niet is overgenomen, aangezien het recht op toegang van de betrokkene reeds op grond van artikel 43, onder e, kan worden beperkt wanneer rechten en vrijheden van anderen dan de betrokkene in het geding zijn. De toelichting noemt als voorbeeld het geval dat de betrokkene de verantwoordelijke meer dan gemiddeld en noodzakelijk benadert met verzoeken om informatie. Naar de mening van de Raad is het niet zonder meer duidelijk dat onder de belangen van anderen in artikel 43, onderdeel e, ook de belangen van de verantwoordelijke vallen. Het komt de Raad voor dat het ongewenst is om van de bewoordingen van de richtlijn af te wijken indien daarvoor geen goede redenen zijn aan te voeren. Bovendien kunnen buitensporige verzoeken op grond van de tekst van artikel 12 van de richtlijn worden afgewezen.

De Raad adviseert het eerste lid van artikel 35 en de toelichting daarop zodanig aan te passen dat het in overeenstemming is met artikel 12, onderdeel a, van de richtlijn en de toelichting aan te passen.

20. Overeenkomstig het advies van de Raad is artikel 35, eerste lid, en de toelichting daarop aangepast.

21. Artikel 35, derde lid, bepaalt dat de verantwoordelijke desgevraagd mededelingen doet aan de betrokkene omtrent de logica die ten grondslag ligt aan de geautomatiseerde verwerking van hem betreffende gegevens. Artikel 12, onderdeel a, derde streepje, van de richtlijn bepaalt echter dat de betrokkene in elk geval het recht heeft mededelingen te verkrijgen van de logica als het gaat om de geautomatiseerde besluiten, bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de richtlijn. Artikel 15 van de richtlijn is geïmplementeerd in artikel 42 van het wetsvoorstel.

De Raad adviseert artikel 35, derde lid, aldus aan te passen dat mededelingen over de logica worden verstrekt, ook als daarom niet specifiek wordt verzocht, indien het een besluit betreft als bedoeld in artikel 42.

21. Naar aanleiding van het advies van de Raad is in artikel 42, vierde lid, bepaald dat in het geval het gaat om een besluit als bedoeld in artikel 42, eerste lid, de betrokkene het recht heeft mededeling te verkrijgen van de logica die ten grondslag ligt aan de geautomatiseerde verwerking van hem betreffende gegevens.

22. In artikel 36, eerste lid, is bepaald dat de verantwoordelijke schriftelijk kan worden verzocht persoonsgegevens te verbeteren, aan te vullen, te verwijderen, of af te schermen indien deze feitelijk onjuist zijn, voor het doel of de doeleinden van de verwerking onvolledig of niet terzake dienend of anderszins onrechtmatig zijn. De tekst van artikel 12, onderdeel b, van de richtlijn spreekt van gegevens waarvan de verwerking niet overeenstemt met de bepalingen van deze richtlijn. Het verdient aanbeveling om bij de bewoordingen van de richtlijn aan te sluiten door de woorden «anderszins onrechtmatig» te vervangen door «in strijd met een wettelijk voorschrift», welke woorden ook in de toelichting worden gebruikt. Aldus wordt ook de vraag vermeden of de verwerking ook onrechtmatig is als geen strijd bestaat met een wettelijk voorschrift.

De Raad adviseert artikel 36, eerste lid, aldus aan te passen.

22. Overeenkomstig het advies van de Raad is artikel 36, eerste lid, aangepast.

23. In artikel 36, tweede lid, is bepaald dat de verantwoordelijke degene, aan wie overeenkomstig artikel 35 kennis is gegeven van hem betreffende persoonsgegevens en die op grond van het eerste lid van artikel 36 de verantwoordelijke verzocht heeft deze gegevens te verbeteren, aan te vullen, te verwijderen of af te schermen, binnen acht weken na ontvangst van het verzoek schriftelijk bericht of en in hoeverre daaraan zal worden voldaan. De termijn van acht weken is niet nader toegelicht. De Raad merkt in dit verband op dat in artikel 35 een termijn van vier weken is opgenomen om de betrokkene naar aanleiding van zijn verzoek te berichten.

De Raad adviseert de termijn van acht weken nader toe te lichten.

23. In navolging van artikel 35 is in artikel 36, tweede lid, ook een termijn van vier weken opgenomen.

24. Artikel 40, eerste lid, bepaalt dat de betrokkene in verband met zijn persoonlijke omstandigheden verzet kan aantekenen indien gegevens het voorwerp zijn van een verwerking op grond van artikel 8, onderdeel e (gegevensverwerking die noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak) en onderdeel f (gegevensverwerking noodzakelijk voor de behartiging van het gerechtvaardigd belang van de verantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt). Ingevolge het tweede lid dient de verantwoordelijke, indien het verzet gerechtvaardigd is, de verwerking terstond te beëindigen. In de toelichting is aangegeven dat de verantwoordelijke bij de beoordeling gehouden is de noodzaak van de gegevensverwerking opnieuw te bezien, rekening houdend met de bijzondere omstandigheden van de betrokkenen en de meespelende belangen opnieuw tegen elkaar af te wegen. In artikel 40 ontbreekt echter een termijn waarbinnen deze beoordeling of afweging door de verantwoordelijke dient te worden gemaakt.

De Raad adviseert in artikel 40 alsnog een termijn op te nemen waarbinnen op het verzet van de betrokkene dient te worden beslist.

24. Overeenkomstig het advies van de Raad is thans in artikel 40, tweede lid, een termijn van vier weken opgenomen waarbinnen de beoordeling door de verantwoordelijke moet worden gemaakt.

Hoofdstuk 7

25. In artikel 43, aanhef en onderdeel e, is bepaald dat de verantwoordelijke de artikelen 9, 30, derde lid, 33, 34 en 35 buiten toepassing kan laten voorzover dit noodzakelijk is in het belang van de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen. In de toelichting op deze bepaling wordt opgemerkt dat de formulering ervan overeenkomt met die van overeenkomstige bepalingen in de richtlijn en het Verdrag inzake gegevensbescherming.

Daarbij is wat betreft het recht op kennisneming in zekere zin een aanscherping beoogd van het huidige artikel 30, onder 2, WPR, waar wordt gesproken van «gewichtige belangen van anderen dan de verzoeker, de houder daaronder begrepen». Niet ieder gewichtig belang van een ander dan de verzoeker zal volgens de toelichting kunnen worden aangemerkt als een recht of vrijheid in de zin van artikel 8, tweede lid, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Nu in tegenstelling tot artikel 30 WPR in artikel 43 van het wetsvoorstel de verantwoordelijke niet meer met zoveel woorden wordt genoemd, verdient het aanbeveling in de toelichting aan te geven in hoeverre de positie van de verantwoordelijke door deze afwijking van de WPR wordt geraakt. Daarbij ware met name in te gaan op de vraag of de verantwoordelijke op grond van het onder e genoemde criterium kan weigeren aan een verzoek van een betrokkene te voldoen wanneer het van de verantwoordelijke disproportionele inspanningen zou vergen om na te gaan of hij gegevens omtrent de bewuste betrokkene heeft verwerkt.

25. Overeenkomstig het advies van de Raad is de toelichting op artikel 43 aangevuld met een passage waarin wordt ingegaan op de vraag op welke de positie van de verantwoordelijke moet worden beoordeeld in het kader van artikel 43, onder e.

26a. In artikel 44, eerste lid, wordt een uitzondering gemaakt op de artikelen 34 en 35 voor verwerkingen door instellingen of diensten voor wetenschappelijk onderzoek of statistiek. Blijkens de toelichting geeft dit voorschrift uitvoering aan artikel 13, tweede lid, van de richtlijn dat verwijst naar artikel 12. Voorzover het het achterwege laten van een mededeling als bedoeld in artikel 34 betreft, wijst de Raad erop dat deze bepaling een implementatie van artikel 11, tweede lid, van de richtlijn betreft. De Raad adviseert de toelichting in vorenvermelde zin aan te passen.

b. Bovendien kan de vraag worden gesteld wat de meerwaarde van dit onderdeel van artikel 44, eerste lid, is ten opzichte van artikel 34, vierde lid. In het vierde lid van artikel 34 is bepaald dat het eerste lid niet van toepassing is indien de mededeling van de informatie aan de betrokkene onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost. Uit het tweede lid van artikel 11 van de richtlijn blijkt namelijk reeds dat deze uitzonderingsgrond mede ziet op statistisch en wetenschappelijk onderzoek. In de toelichting ware op deze vraag in te gaan en in ieder geval aan te geven wat de verhouding is tussen artikel 34, vierde lid, en artikel 44, eerste lid, voor wat betreft het statistisch en wetenschappelijk onderzoek.

c. Voor wat betreft de in artikel 44, eerste lid, geopende mogelijkheid van een weigering te voldoen aan een verzoek als bedoeld in artikel 35, kan de vraag worden gesteld of voldoende rekening gehouden is met de beperking die in artikel 13, tweede lid, van de richtlijn is opgenomen, namelijk dat er duidelijk geen gevaar bestaat dat inbreuk wordt gepleegd op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene. In de toelichting dient op deze vraag te worden ingegaan en zo nodig dient artikel 44, eerste lid, te worden aangepast.

26a. De toelichting op artikel 44, eerste lid, is conform het advies van de Raad aangepast.

b. In de toelichting is overeenkomstig het advies van de Raad ingegaan op de verhouding tussen artikel 34, vierde lid, en artikel 44, eerste lid, van het wetsvoorstel.

c. Conform het advies van de Raad is in de toelichting op artikel 44 aangegeven hoe de in artikel 44, eerste lid, geopende mogelijkheid om een verzoek als bedoeld in artikel 35, eerste lid, te weigeren, zich verhoudt tot de uit artikel 13, tweede lid, van de richtlijn voortvloeiende beperking.

27. Artikel 44, tweede lid, maakt voor archiefbescheiden een uitzondering mogelijk op artikel 34. De rechtvaardiging die in de toelichting voor deze bepaling wordt gegeven is toegesneden op artikel 13, tweede lid, van de richtlijn. Zoals de Raad reeds heeft opgemerkt, vormt artikel 34 van het

wetsvoorstel echter niet de implementatie van artikel 13, tweede lid, maar van artikel 11, tweede lid. In de toelichting dient daarom veeleer in te worden gegaan op de vraag of verstrekking van informatie aan de betrokkene in het onderhavige geval onmogelijk is of een onevenredige inspanning kost. De Raad adviseert de toelichting aan te passen.

27. Overeenkomstig het advies van de Raad is de toelichting op artikel 44, tweede lid, aangevuld met een passage waarin in verband met artikel 11, tweede lid, van de richtlijn wordt ingegaan op de vraag of verstrekking van informatie aan de betrokkene in het onderhavige geval onmogelijk is of een onevenredige inspanning kost. Het advies is mede aanleiding geweest om het bereik van artikel 44, tweede lid, uit te breiden tot de situaties als bedoeld in artikel 13 van de Archiefwet 1995, aangezien ook hier voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11, tweede lid, van de richtlijn. De tekst van artikel 44, tweede lid, en de toelichting daarop zijn in deze zin aangepast.

Hoofdstuk 8

28. Ingevolge artikel 45 van het wetsvoorstel geldt een beslissing van een bestuursorgaan tot afwijzing van een verzoek als bedoeld in de artikelen 30, derde lid, 35, 36, 38, tweede lid, 40 of 41 als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. De Raad wijst erop dat deze bepaling de figuur van verzet in de zin van de artikelen 40 en 41 – niet zijnde een verzoek – miskent.

Artikel 45 dient te worden aangepast.

28. Artikel 45 is overeenkomstig het advies van de Raad aangepast. Artikel 46, eerste lid, is in verband hiermee in dezelfde zin gewijzigd.

29. In de toelichting op artikel 45 wordt nader ingegaan op de inzage van persoonsgegevens die betrekking hebben op een ander dan de betrokkene. Indien het bestuursorgaan voornemens is om een verzoek tot inzage van de betrokkene te honoreren en in het dossier ook gegevens van anderen zijn opgeslagen, zal het gehouden zijn om de gegevens van die anderen te verwijderen of af te schermen, aldus de toelichting. De Raad merkt op dat deze verplichting tot afzondering van de gegevens van anderen niet uitdrukkelijk in het wetsvoorstel is opgenomen. Het verdient aanbeveling deze verplichting in het wetsvoorstel op te nemen. Voorts rijst de vraag of het in alle gevallen mogelijk zal zijn de persoonsgegevens van de betrokkene te isoleren. In de toelichting ware hierop in te gaan.

De Raad adviseert de verplichting van de verantwoordelijke tot afzondering van gegevens van anderen dan de betrokkene in de wet op te nemen en de memorie van toelichting in vorenvermelde zin aan te vullen.

29. Het advies van de Raad is aanleiding geweest de artikelen artikel 45 en 46, alsmede de toelichting op diverse punten te wijzigen. Met de Raad kan de vraag worden gesteld of het in alle gevallen mogelijk zal zijn om binnen een samenhangende verzameling van gegevens de persoonsgegevens van de betrokkene te isoleren van andere gegevens. Aannemelijk is dat het niet altijd te vermijden zal zijn dat honorering van een inzageverzoek van betrokkene tevens enig inzicht zal geven in gegevens die op anderen betrekking hebben. De betrokkene kan daar ook belang bij hebben. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn indien bij de registratie van gegevens over de betrokkene tevens wordt aangegeven van wie die gegevens afkomstig zijn. Verstrekking van dergelijke informatie aan de betrokkene op grond van artikel 35 kan niet worden uitgesloten. In verband met de hieruit voortvloeiende behoefte aan rechtsbescherming voor belanghebbenden is de reikwijdte van de artikelen 45 en 46, eerste lid, uitgebreid. Als gevolg hiervan is niet alleen de afwijzing, maar ook de toewijzing van een verzoek vatbaar voor beroep bij de rechter. Tevens is in artikel 35, derde lid, bepaald dat voorafgaand aan de beslissing omtrent een verzoek om kennisneming in beginsel eventueel derden-belanghebbenden moeten worden gehoord. Op grond van de belangenafweging die de verantwoordelijke vervolgens zal hebben te verrichten, zal moeten worden bezien of kennisneming door de betrokkene kan worden toegestaan en zo ja, in hoeverre in verband met de rechten en vrijheden van anderen als bedoeld in artikel 43 afscherming van op anderen betrekking hebbende informatie dient

plaats te vinden. In verband met de positie van derden-belanghebbenden is ten slotte een wijziging aangebracht in artikel 46, derde lid.

30. Ingevolge artikel 47 kan de betrokkene zich voorafgaand aan het beroep op grond van de Awb, dan wel de procedure ingevolge artikel 46, tot de Registratiekamer wenden met het verzoek te bemiddelen of te adviseren in zijn geschil met de verantwoordelijke. In dat geval schorst de behandeling door de Registratiekamer de termijn waarbinnen de procedure aanhangig moet worden gemaakt. Uit de bewoordingen van artikel 47 wordt niet duidelijk of de behandeling door de Registratiekamer uitsluitend de termijn voor het indienen van een verzoekschrift schorst of ook de termijn waarbinnen beroep moet worden ingesteld op grond van de Awb. De Raad neemt aan dat het de bedoeling is dat ook de beroepstermijn wordt geschorst. Het verzoek aan de Registratiekamer om te bemiddelen of te adviseren zou anders het recht om beroep in te stellen feitelijk frustreren. De Raad meent dat de redactie van artikel 47, eerste lid, in dit opzicht zou moeten worden verduidelijkt. Bovendien wijst het college erop dat het opschorten van de termijn waarbinnen beroep moet zijn ingesteld, een afwijking inhoudt van artikel 6:7 Awb, dat een dwingende bepaling inhoudt. Daarom adviseert hij in artikel 47 te bepalen dat van artikel 6:7 Awb wordt afgeweken. De Raad adviseert de redactie van artikel 47, eerste lid, in vorenvermelde zin aan te passen.

30. Artikel 47, eerste lid, is overeenkomstig het advies van de Raad aangepast.

31. Het tweede lid van artikel 50 heeft betrekking op de belangenbehartiging door bepaalde organisaties. Het komt de Raad voor dat, gelet op artikel 1:2 Awb en de artikelen 3:305a en 3:305b van het Burgerlijk Wetboek, deze bepaling overbodig is. De Raad adviseert artikel 50, tweede lid, te schrappen.

31. Artikel 50, tweede lid, is conform het advies van de Raad geschrapt. Als gevolg hiervan is tevens de formulering van het derde lid – het nieuwe tweede lid – aangepast. De toelichting op artikel 50 is dienovereenkomstig gewijzigd.

Hoofdstuk 9

32. In de toelichting (paragraaf 12.1) wordt onder verwijzing naar artikel 1a, eerste lid, onder b, van de Wet Nationale ombudsman (WNo) opgemerkt dat die wet niet van toepassing is op de Registratiekamer, omdat het geen bestuursorgaan is dat onder verantwoordelijkheid van een minister werkzaam is. De Raad meent dat de positie van de Registratiekamer ten opzichte van de Minister van Justitie onverlet laat dat dat college op grond van artikel 1a, eerste lid, WNo bij algemene maatregel van bestuur onder het bereik van die wet kan worden gebracht.

Voorts brengt aanwijzing 124q Ar mee dat de Registratiekamer, nu het een zelfstandig bestuursorgaan is, in beginsel onder de competentie van de Nationale Ombudsman moet worden gebracht. De Raad adviseert de toelichting aan te passen en daarbij nader te motiveren waarom is gekozen voor toepassing van de met de WNo verwante bepalingen uit de Wet op de rechterlijke organisatie.

32. Terecht merkt de Raad op dat de positie van de Registratiekamer ten opzichte van de Minister van Justitie er niet aan de weg hoeft te staan dat dat college op grond van artikel 1a, eerste lid, van de Wet Nationale ombudsman (WNo) bij algemene maatregel van bestuur onder het bereik van die wet wordt gebracht. Op grond van artikel 39, tweede lid, WPR geldt evenwel een gelijkwaardige voorziening door het van overeenkomstige toepassing verklaren van de met de WNo verwante bepalingen uit de Wet op de rechterlijke organisatie. Voor de Commissie gelijke behandeling – die een met de Registratiekamer vergelijkbare positie inneemt – gelden dezelfde bepalingen. Aangezien aldus is voorzien in een toereikende regeling zien wij thans geen aanleiding de bestaande situatie op dit punt te heroverwegen. In het kader van de voorgenomen algehele herziening van het klacht- en tuchtrecht voor de rechterlijke organisatie kan opnieuw de vraag aan de orde komen of aanpassing noodzakelijk is. De toelichting is in de door de Raad bedoelde zin uitgebreid.

Hoofdstuk 10

33. Ingevolge artikel 66, eerste lid, kan de Registratiekamer een bestuurlijke boete opleggen indien de verantwoordelijke handelt in strijd met hetgeen bij of krachtens de artikelen 27 of 28 is bepaald. In de toelichting op artikel 66 wordt aangegeven om welke verplichtingen het precies gaat. De Raad constateert echter dat deze opsomming niet volledig is. Zo ontbreken de overtredingen van artikel 27, tweede lid, en van artikel 28, tweede lid. De Raad beveelt aan de toelichting aan te vullen.

33. De toelichting is in de door de Raad voorgestelde zin aangevuld.

34. In artikel 66 is gekozen voor een «open» boetestelsel, waarbij de Registratiekamer in beginsel de ruimte heeft de hoogte van de boete in concrete gevallen te bepalen. Ingevolge artikel 74 kan de Minister van Justitie echter beleidsregels vaststellen over de uitoefening van de bevoegdheid tot het opleggen van de bestuurlijke boeten. In de toelichting op artikel 74 wordt opgemerkt dat de in dit artikel opgenomen mogelijkheid tot het vaststellen van beleidsregels over de uitoefening van de bevoegdheid van de Registratiekamer tot oplegging van boeten verband houdt met de bijzondere verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie met betrekking tot de eenheid van rechtshandhaving, in het bijzonder wanneer het gaat om punitieve sancties zoals de bestuurlijke boete. De Raad meent dat, gelet op de bijzondere positie van de Registratiekamer, deze argumentatie niet overtuigt. Niet valt in te zien waarom de eenheid van rechtshandhaving in het gedrang zou komen, wanneer de minister geen beleidsregels terzake zou stellen. Bovendien is niet duidelijk wat deze beleidsregels zouden moeten inhouden, nu in artikel 66, derde lid, is bepaald dat bij de vaststelling van de hoogte van de boete de Registratiekamer in ieder geval rekening moet houden met de ernst en de duur van de overtreding. In dit verband wijst de Raad er ook op dat teneinde mogelijke strijd met artikel 6 EVRM te voorkomen de Registratiekamer en de rechter de mogelijkheid moeten hebben bij de beoordeling van de evenredigheid van de hoogte van de boete in concrete gevallen af te wijken van een eventuele tarifiering in de beleidsregels. Het nut, laat staan de noodzaak van het opnemen van artikel 74 kan naar het oordeel van het college worden betwijfeld. De Raad adviseert artikel 74 te heroverwegen.

34. In het advies van de Raad zien wij geen aanleiding artikel 74 te heroverwegen. Zoals de Raad heeft vastgesteld wordt ter motivering van artikel 74 in de memorie van toelichting onder meer opgemerkt dat de Minister van Justitie een bijzondere verantwoordelijkheid draagt met betrekking tot de eenheid van de rechtshandhaving, in het bijzonder wanneer het gaat om de punitieve sancties zoals de bestuurlijke boete. Deze verantwoordelijkheid kan moeilijk worden verwezenlijkt indien de minister niet over adequate bevoegdheden beschikt. Op grond van artikel 74 kan de minister algemene voorschriften geven omtrent het te voeren beleid bij de uitoefening van de boetebevoegdheid. Anders dan de Raad wellicht aanneemt kunnen eventuele voorschriften niet alleen betrekking hebben op de hoogte van de boete, maar ook op de kwaliteit van de bevoegdheidsuitoefening door de Registratiekamer. Langs deze weg kan zonedig worden verzekerd dat de Registratiekamer – ook in vergelijking tot andere bestuursorganen – zijn bevoegdheid binnen de wettelijke normen op een adequate en consistente wijze uitoefent. Vervolgens kan de Minister van Justitie vanwege zijn algemene verantwoordelijkheid voor de eenheid en kwaliteit van de rechtshandhaving door de Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal op de wijze van rechtshandhaving door de Registratiekamer worden aangesproken. In verband met de bij de Raad gerezen bedenkingen is voorts van belang dat blijkens artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht onder bijzondere omstandigheden van beleidsregels kan – en soms moet – worden afgeweken. Voor zover de beleidsregels betrekking zouden hebben op de hoogte van de boete, kan reeds vanwege die afwijkingsbevoegdheid van strijd met artikel 6 EVRM geen sprake zijn. Overigens kan ook aan dergelijke regels onder omstandigheden behoefte bestaan, omdat het door de Raad aangehaalde artikel 66, derde lid, een open norm bevat die in concrete gevallen een zorgvuldige en consistente invulling zal moeten krijgen. In laatste instantie dient de Minister van Justitie over de

mogelijkheid te beschikken om een dergelijke invulling zeker te stellen door middel van algemene instructies.

35. Overtreding van de artikelen 4, derde lid, 27 of 28, van het wetsvoorstel, worden op grond van artikel 75, eerste lid, aangemerkt als strafbare feiten. De Raad stelt vast dat in het wetsvoorstel anticumulatiebepalingen (artikelen 66, derde lid, en 75, vijfde lid) met betrekking tot het treffen van sancties zijn opgenomen.

Artikel 75, vijfde lid, op grond waarvan wordt bepaald dat het recht tot strafvordering vervalt indien de Registratiekamer reeds een boete heeft opgelegd, gaat er evenwel aan voorbij dat gelet op het hier te lande geldende opportuniteits- en monopoliebeginsel, niet aan het betrokken bestuursorgaan maar aan het openbaar ministerie de beslissing toekomt of in een concrete zaak al of niet tot strafvervolgning zal worden overgegaan.

Gelet hierop is bij de Raad de vraag gerezen of volstaan kan worden met bedoelde anticumulatiebepalingen, en of niet tevens waarborgen zouden moeten worden geschapen voor een zodanige coördinatie tussen de Registratiekamer en het openbaar ministerie dat recht wordt gedaan aan het hiervoor genoemde beginsel. De Raad geeft in overweging aan deze vraag aandacht te besteden.

35. Artikel 75, vijfde lid, is erop gericht om onrechtmatige samenloop van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke sancties te voorkomen. Voor zover de bepaling kan worden aangemerkt als een beperking van het opportuniteits- en monopoliebeginsel, is deze niet ongeoorloofd. De formele wetgever is bevoegd ter waarborging van het «ne bis in idem»-beginsel specifieke beperkingen op het opportuniteits- en monopoliebeginsel aan te brengen. Overigens ligt het in de rede dat de Registratiekamer en het openbaar ministerie voor zover nodig overleg voeren over een adequate afstemming van hun activiteiten. Het is niet nodig daaromtrent een expliciete bepaling in het wetsvoorstel op te nemen. Ook in andere wetsvoorstellen waarin een vergelijkbaar boetestelsel is geïntroduceerd, is daartoe niet overgegaan. De vraag van de Raad of volstaan kan worden met de anticumulatiebepalingen als bedoeld in de artikelen 66, derde lid, en 75, vijfde lid, beantwoorden wij dan ook bevestigend. Naar aanleiding van het advies van de Raad is de toelichting op de artikelen 66 en 75 aangepast.

36. In artikel 68 is onder meer een regeling van het zwijgrecht neergelegd. Volgens de eerste volzin van dit artikel geldt het zwijgrecht vanaf het moment waarop jegens de verantwoordelijke een handeling is verricht waaraan hij in redelijkheid de gevolgtrekking kan verbinden dat hem wegens een overtreding een boete zal worden opgelegd. Uit de toelichting bij artikel 68 blijkt dat hierbij aangesloten wordt bij het kabinetsstandpunt waarin de jurisprudentie van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) inzake artikel 6, eerste lid, EVRM eng wordt geïnterpreteerd doordat ervan wordt uitgegaan dat het zwijgrecht pas geldt vanaf het moment waarop er sprake is van een «criminal charge». Uit de jurisprudentie van de Hoge Raad (HR 17 februari 1987, NJ 1987, 951) wordt vervolgens afgeleid dat bij bestuurlijke boeten pas sprake is van een «criminal charge» op het moment waarop jegens een persoon vanwege de staat een handeling is verricht waaraan deze persoon in redelijkheid de gevolgtrekking heeft kunnen verbinden dat aan hem een boete zal worden opgelegd. Het zwijgrecht geldt dan niet in de controlefase en evenmin in de fase waarin er nog geen sprake van een «criminal charge». De Raad merkt naar aanleiding van het in de toelichting ingenomen standpunt op dat de jurisprudentie van het EHRM op dit punt nog niet is uitgekristalliseerd. In dit verband kan worden verwezen naar de uitspraak van het EHRM in de Saunders-zaak (EHRM 17 december 1996, nr.43/1994/490/572). Bovendien blijkt dat in de onderscheidene wetsvoorstellen die recent zijn ingediend niet altijd dezelfde criteria zijn toegepast. Zo werd in de oorspronkelijk voorgestelde regeling van het zwijgrecht in het wetsvoorstel inzake fiscale boeten de oproep voor verhoor door de boete-inspecteur, zelfs het moment waarop door deze om schriftelijke informatie werd gevraagd, aangemerkt als het moment waarop een beroep op het zwijgrecht kon worden gedaan (artikel 67j). Gelet op deze stand van zaken lijkt het de Raad raadzaam voor de vraag vanaf welk moment het zwijgrecht dient te gelden het moment bepalend te doen zijn waarop de verantwoordelijke aan enig jegens hem verrichte handeling

*vanwege de overheid de gevolgtrekking heeft kunnen verbinden dat hij verdacht wordt een overtreding begaan te hebben die met een bestuurlijke boete wordt bedreigd.
De Raad adviseert artikel 68 en de memorie van toelichting dienovereenkomstig aan te passen.*

36. Zoals de Raad constateert is de formulering van artikel 68 afgeleid uit de jurisprudentie van de Hoge Raad terzake van het moment waarop sprake is van «criminal charge» in de zin van artikel 6 EVRM. Dit criterium wordt in overeenstemming met het kabinetsstandpunt inzake bestuurlijke boeten (kamerstukken II 1993–1994, 23 400 VI, nr. 48) als hoofdregel ook in andere wetgeving terzake van bestuurlijke boeten vastgelegd. De Raad merkt vervolgens terecht op dat de jurisprudentie van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) omtrent het zwijgrecht nog niet is uitgekristalliseerd. Op grond van deze jurisprudentie bestaat thans geen reden om – in afwijking van het kabinetsstandpunt – een ander moment te kiezen waarop het zwijgrecht begint te gelden. Ook de recente, door de Raad genoemde uitspraak in de Saunders-zaak geeft geen aanleiding om artikel 68 op dit punt te heroverwegen. Bij de voorbereiding van de algemene regeling inzake bestuurlijke boeten in de Algemene wet bestuursrecht zullen de diverse aspecten omtrent het zwijgrecht opnieuw aan de orde komen. In dat kader kan nader worden bezien in hoeverre het eerder door het kabinet ingenomen standpunt aanpassing behoeft. Het advies van de Raad is aanleiding geweest om in verband met de uitspraak van het EHRM in de Saunders-zaak, de toelichting op artikel 68 aan te passen.

37. Artikel 71 kent schorsende werking toe aan het indienen van bezwaar tegen een boetebesikking van de Registratiekamer. In navolging van het advies van de Commissie voor de toetsing van wetgevingsprojecten, «Handhaving door bestuurlijke boeten» van 12 januari 1994, wordt geen schorsende werking aan het beroep toegekend. De Raad is evenwel van mening dat het onthouden van schorsende werking aan het beroep op gespannen voet staat met artikel 6, eerste en tweede lid, EVRM daar er eerst in beroep een vaststelling van de gegrondheid door een onafhankelijke en onpartijdige rechter plaatsvindt. De Raad wijst er voorts op dat ook in de Mededingingswet (artikel 63, eerste lid) en de Wet onafhankelijke post- en telecommunicatie-autoriteit (artikel 15i) de weg is ingeslagen schorsende werking aan het beroep te verlenen. Het college adviseert het wetsvoorstel in die zin aan te vullen.

37. Het advies om het wetsvoorstel in de door de Raad bedoelde zin aan te vullen, hebben wij niet overgenomen. Anders dan de Raad zijn wij van oordeel dat het onthouden van schorsende werking aan het beroep niet in strijd is met artikel 6 EVRM. Verwezen zij naar het nader rapport bij het wetsvoorstel boeten, maatregelen en terug- en invordering sociale zekerheid (kamerstukken II 1994/95, 23 909, B) waar hetzelfde punt eerder aan de orde kwam. Bij die gelegenheid is reeds gesteld dat noch uit de tekst van artikel 6 EVRM, noch uit de jurisprudentie kan worden afgeleid dat tenuitvoerlegging van de boetebesikking niet zou kunnen plaatsvinden voordat de onafhankelijke rechter zich over de rechtmatigheid van die beschikking heeft uitgesproken. In verband hiermee is van belang dat de betrokkene altijd de president van de rechtbank kan verzoeken bij wijze van voorlopige voorziening de boetebesikking te schorsen teneinde te voorkomen dat de boete wordt ingevorderd voordat de bestuursrechter in beroep de rechtmatigheid van de beschikking heeft beoordeeld. Dat in de twee door de Raad genoemde wetten van de door de Commissie voor de toetsing van wetgevingsprojecten geformuleerde en door het kabinet onderschreven (kamerstukken II 1993/94, 23 400 VI, nr. 48, p. 14) hoofdregel is afgeweken, doet aan het voorgaande niets af. In die specifieke gevallen is voor schorsende werking van het beroep gekozen met name vanwege de hoogte van de boete die kan worden opgelegd. In dat opzicht verschilt het onderhavige wetsvoorstel van de Mededingingswet en de Wet onafhankelijke post- en telecommunicatie-autoriteit.

38. Ingevolge artikel 24 van de richtlijn stellen de lidstaten onder meer sancties vast die gelden bij inbreuk op de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde bepalingen. De artikelen 66 tot en met 74 (bestuurlijke boete) zien

uitsluitend op handelingen die zijn verricht in strijd met het bij of krachtens de artikelen 27 of 28 bepaalde. Artikel 75 (strafbepaling) ziet behalve op de artikelen 27 en 28 ook op artikel 4, derde lid. De Raad merkt op dat de artikelen 76 en 77 die betrekking hebben op het gegevensverkeer met landen buiten de Europese Unie en die strekken tot implementatie van de artikelen 25, eerste en tweede lid, en 26, eerste lid, van de richtlijn niet van een sanctiebepaling worden voorzien.

Gelet op artikel 24 van de richtlijn adviseert de Raad alsnog in het wetsvoorstel te voorzien in een sanctie op het overtreden van deze bepalingen.

38. Anders dan de Raad meent zijn ook de artikelen 76 en 77 van het wetsvoorstel van een sanctiebepaling voorzien. Op grond van artikel 65 kan de Registratiekamer bestuursdwang toepassen of – in plaats daarvan – een dwangsom opleggen ter handhaving van de bij of krachtens de Wet bescherming persoonsgegevens gestelde verplichtingen. Hieronder vallen ook de op de artikelen 76 en 77 gebaseerde verplichtingen inzake het gegevensverkeer met landen buiten de Europese Unie. Niettemin is het advies van de Raad aanleiding om – parallel aan de strafbaarstelling van onrechtmatig gegevensverkeer met andere landen in het huidige artikel 50, eerste lid, WPR – een aanvullende voorziening te treffen. Daarbij dient in aanmerking te worden genomen dat de verplichtingen die voortvloeien uit de artikelen 76 en 77 – meer in het bijzonder het verbod tot doorgifte van persoonsgegevens naar derde landen die niet beschikken over een passend beschermingsniveau – thans nog onvoldoende precies zijn omljnd om volledig strafrechtelijk te worden gesanctioneerd. Om die reden is er voor gekozen om alleen overtreding van hetgeen krachtens artikel 78, tweede lid, onderdeel a, wordt bepaald, strafbaar te stellen. Het gaat hier om een concreet verbod om persoonsgegevens naar een of meer landen buiten de Unie te transporteren. Een dergelijk verbod zal zijn grond vinden in een besluit op Europees niveau als zijnde een concretisering van het concept «passend beschermingsniveau». Indien dit concept na verloop van tijd scherper is uitgekristalliseerd kan de vraag aan de orde komen of de sanctionering van de bepalingen inzake gegevensverkeer met derde landen moet worden uitgebreid.

Hoofdstuk 11

39. Ingevolge artikel 77, tweede lid, van het wetsvoorstel (dat gebaseerd is op artikel 26, tweede lid, van de richtlijn) kan de minister in afwijking van het eerste lid van artikel 77 een vergunning geven voor een doorgifte of een categorie van doorgiften van persoonsgegevens naar een derde land dat geen waarborgen voor een passend beschermingsniveau biedt. Ingevolge artikel 78, eerste lid, onder b, stelt de Minister van Justitie de Europese Commissie daarvan in kennis (vergelijk ook artikel 26, derde lid, van de richtlijn). Ingevolge artikel 26, derde lid, worden op grond van een gemotiveerd verzet van een andere lidstaat of de Commissie door de Commissie passende maatregelen vastgesteld volgens de procedure van artikel 31, tweede lid. De lidstaten dienen naar aanleiding van het besluit van de Commissie de nodige maatregelen te nemen. Artikel 78, tweede lid, van het wetsvoorstel bevat een uitdrukkelijke bepaling over het omzetten van dergelijke besluiten in het nationale recht, maar blijktens de toelichting ziet deze bepaling alleen op de besluiten van de Commissie op basis van artikel 25, vierde tot en met zesde lid, van de richtlijn en dus niet op de besluiten van de Commissie op basis van artikel 26. De Raad adviseert in artikel 78, tweede lid, tevens te bepalen dat de minister een op grond van artikel 77, tweede lid, verleende vergunning intrekt of wijzigt indien een besluit van de Commissie daartoe noodzaakt. De in onderdeel a opgenomen grond is daartoe onvoldoende.

39. Het advies van de Raad is overgenomen. Artikel 78, tweede lid, is in de voorgestelde zin met een nieuw onderdeel c aangevuld.

40. Voor enkele redactionele kanttekeningen verwijst het college naar de bij het advies behorende bijlage.

40. De redactionele kanttekeningen van de Raad zijn verwerkt.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

*De waarnemend Vice-President van de Raad van State,
P. J. Boukema*

Voorts is van de gelegenheid gebruik gemaakt om het wetsvoorstel en de memorie van toelichting nog op enkele punten aan te vullen. In de eerste plaats zijn de artikelen 1, onderdeel d, 8, onderdeel e, 16, 23, eerste lid, onder e en en derde lid en 29, eerste lid, preciezer afgestemd op de dienovereenkomstige bepalingen van de richtlijn. Daarnaast is het vierde lid van artikel 21, uitgebreid met een onderdeel b in verband met de noodzaak om onder bepaalde voorwaarden wetenschappelijk onderzoek te verrichten met erfelijkheidsgegevens, terwijl de redactie van het vijfde lid is gewijzigd. Voorts is artikel 59, eerste lid, beter afgestemd op de Aanwijzingen inzake zelfstandige bestuursorganen (Aw 124t) en is in hetzelfde artikel een derde lid toegevoegd in verband met een noodzakelijk geachte beperking van de inlichtingenplicht van de Registratiekamer. In artikel 77, tweede lid, is zodanig gewijzigd dat de inbreng van de Registratiekamer in het proces van vergunningverlening is verzekerd. Verder is de toelichting op artikel 27 in verband met de omvang van de meldingsplicht verduidelijkt. Voorts is de toelichting op de artikelen 63 en 64 uitgebreid met een passage over de relatie tussen artikel 64, derde lid, en de Awb. Ten slotte zijn in het wetsvoorstel en in de memorie van toelichting op ondergeschikte punten verbeteringen van redactionele aard aangebracht.

Tenslotte zijn nog enige redactionele kanttekeningen aangebracht.

Ik moge U, mede namens de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

Bijlage bij het advies van de Raad van State van 15 oktober 1997, no. W03.97.0403, met redactionele kanttekeningen die de Raad in overweging geeft.

Wetsvoorstel

- In de aanhef, bij de verwijzing naar de daar genoemde richtlijn, aanwijzing 89 van de Aanwijzingen voor de regelgeving (Ar) in acht nemen.
- In artikel 2, tweede en derde lid, «gegevensverwerkingen» vervangen door: verwerking van persoonsgegevens.
- In artikel 8, onderdeel f, «indien» laten vervallen.
- In artikel 18, onderdeel b, «zolang» overeenkomstig de toelichting vervangen door: indien.
- In artikel 23, eerste lid, «het bepaalde in» laten vervallen.
- In artikel 24, tweede lid, tweede volzin, «voorschriften» overeenkomstig aanwijzing 32 Ar vervangen door: regels.
- In artikel 25, zevende lid, het nummer van de richtlijn vermelden.
- In artikel 34, vierde en vijfde lid, «bepaalde in het» laten vervallen.
- In artikel 35, eerste lid, tweede volzin, «de verantwoordelijke deelt hem» vervangen door: de verantwoordelijke deelt de betrokkene (aanwijzing 59 Ar).
- In artikel 36, vijfde lid, «bij wet» vervangen door: bij de wet.
- In artikel 39, tweede lid, «of op bevel van de Registratiekamer of van de rechter» vervangen door: , op aanbeveling van de Registratiekamer of op bevel van de rechter.
- In artikel 41, derde lid, «de bekendmaking kan plaatsvinden» vervangen door: de bekendmaking vindt plaats.
- In artikel 46, eerste lid, na «in de artikelen 30» toevoegen: , derde lid.
- In artikel 47, tweede lid, «Tijdens de procedure» vervangen door: Tijdens de behandeling van het beroep en de procedure.
- In artikel 61, tweede lid, «De toezichthouder is» vervangen door: De in het eerste lid bedoelde personen zijn.
- In artikel 61, derde lid, «De toezichthouder behoeft» vervangen door: De in het eerste lid bedoelde personen behoeven.
- In artikel 64, derde lid, de tweede volzin – zijnde overbodig in verband met de eerste volzin – laten vervallen.
- In artikel 77, eerste lid, onderdeel b, «waarbij de betrokkene partij is» vervangen door «tussen de betrokkene en de verantwoordelijke», gelet op artikel 26, eerste lid, onderdeel b, van de richtlijn.
- In artikel 77, tweede lid, «het bepaalde in» laten vervallen.
- In artikel 78, eerste lid, «Europese Commissie van de Europese Unie» gelet op aanwijzing 340a Ar vervangen door: Commissie van de Europese Gemeenschappen.
- In artikel 78, tweede lid, «Indien zulks voortvloeit uit het recht van de Unie» vervangen door: Indien zulks voortvloeit uit een besluit van de Commissie van de Europese Gemeenschappen of de Raad van de Europese Unie.
- In artikel 83 (citeertitel) aanwijzing 185 Ar in acht nemen.

Memorie van toelichting

- Bij de verwijzing naar kamerstukken, aanwijzing 219 Ar in acht nemen.
- In paragraaf 10.2 «persoonlijke levenssfeer van de geregistreeerde anderzijds» vervangen door: persoonlijke levenssfeer van de betrokkene anderzijds.
- In paragraaf 13 de inwerkingtredingsdatum van de derde tranche van de Algemene wet bestuursrecht actualiseren.
- In de toelichting op artikel 1, onderdeel d, «het rapport «Chipcard en privacy» van [datum] van de Registratiekamer» vervangen door: het rapport «Chipcard en privacy» van september 1995 van de Registratiekamer.
- In de toelichting op artikel 19 «benoemingen in openbare functies» vervangen door: benoemingen in bepaalde openbare functies.
- In de toelichting op artikel 28, derde lid, in de eerste alinea, één na laatste zin «aangescherpt» vervangen door: geconcretiseerd. In de laatste zin «aanscherping» vervangen door: concretisering.
- In de toelichting op artikel 29, vierde lid, «aan het slot van de toelichting op artikel 29» vervangen door: in de toelichting op artikel 29, derde lid.

- In de toelichting op artikel 32, derde lid, tweede alinea, vierde zin, «zes maanden» vervangen door: dertien weken.
- In de toelichting op artikel 32, vierde lid, tweede zin, «houder» vervangen door: verantwoordelijke.
- In de toelichting op artikel 39 bij de vermelding van het besluit aanwijzing 87 Ar in acht nemen.
- In de toelichting op artikel 43, «Onder punt 4, onder b, van het algemeen deel» vervangen door: Onder punt 4.2 van het algemeen deel.
- In de toelichting op artikel 45, eerste alinea, in de daar opgenomen opsomming van artikelen, artikel 30, derde lid, toevoegen.
- In de toelichting op artikel 65, tweede alinea, de woorden «in het eerste lid» laten vervallen.
- In de toelichting op artikel 66 «(artikel 28, tweede lid)» vervangen door: (artikel 28, derde lid).
- In de toelichting op artikel 66 «(artikel 28, derde lid)» vervangen door: (artikel 28, vierde lid).
- In de toelichting op artikel 71 «artikel 6.16 Awb» vervangen door: artikel 6:16 Awb.
- In de toelichting de titel van hoofdstuk 11 afstemmen op de titel van hoofdstuk 11 in het wetsvoorstel.
- In de toelichting op artikel 77, tweede lid, «Gelet op het weinig gebonden karakter van de vergunning» vervangen door: Gelet op het weinig gebonden karakter van de bevoegdheid om de vergunning te verlenen.
- In de toelichting op artikel 78 «In andere gevallen vindt de vertaling plaats middels beschikking» vervangen door: In andere gevallen vindt de omzetting plaats bij beschikking.